

Spis treści

1. PRZYJAZD I POBYT CUDZOZIEMCÓW W POLSCE	7
1.1. Wjazd i pobyt w Polsce obywateli Unii Europejskiej	7
1.1.1. Pobyt powyżej 3 miesięcy	8
1.1.2. Prawo stałego pobytu	8
1.2. Przyjazd i pobyt w Polsce obywateli państw trzecich	8
1.2.1. Ruch bezwizowy	8
1.2.2. Ruch bezwizowy dla obywateli Ukrainy	9
1.2.3. Wizy	9
1.2.4. Procedura ubiegania się o wizy krajowe i wizy Schengen	10
1.2.5. Wizy wydawane w celu wykonywania pracy	10
1.3. Zezwolenia pobytowe	11
1.3.1. Zezwolenie na pobyt czasowy	11
1.3.2. Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę	25
1.3.3. Zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji	25
1.3.4. Zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium RP	25
1.3.5. Zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych	26
1.3.6. Zezwolenie na pobyt stały	26
1.3.7. Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE	26
1.3.8. Karta pobytu	26
1.4. Obowiązek weryfikowania przez pracodawcę legalności pobytu cudzoziemca, któremu powierza pracę	26
1.5. Podsumowanie	27
2. PODEJMOWANIE PRACY PRZEZ CUDZOZIEMCÓW	27
2.1. Praca cudzoziemców na terenie Polski	27
2.2. Cudzoziemcy zwolnieni z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę	28
2.3. Obywatele państw sąsiadujących z Polską	30
2.4. Zmiany w procedurze oświadczeniowej wchodzące w życie 1 stycznia 2018 r.	32
2.5. Zezwolenia na pracę	33
2.5.1. Rodzaje zezwoleń na pracę – warunki uzyskania	33
2.5.2. Rejestr pracy cudzoziemców	43
2.5.3. Obowiązki pracodawcy w związku z wydaniem zezwoleniem na pracę	43
2.6. Podsumowanie	44
3. ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW W POLSCE – REZYDENCJA PODATKOWA PRACOWNIKA Z ZAGRANICY	44
3.1. Obowiązek podatkowy	45
3.1.1. Nieograniczony obowiązek podatkowy	45
3.1.2. Ograniczony obowiązek podatkowy	45
3.2. Miejsce zamieszkania	46
3.2.1. Konflikt rezydencji	47
3.2.2. Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania	47
3.2.3. Rozstrzyganie kwestii miejsca zamieszkania na gruncie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania	48
3.2.4. Rola płatnika w ustalaniu miejsca zamieszkania	50
3.3. Podsumowanie	50
4. OPODATKOWANIE DOCHODÓW PRACOWNIKÓW Z ZAGRANICY	50
4.1. Cudzoziemcy mający miejsce zamieszkania w Polsce (polscy rezydenci)	52
4.2. Podsumowanie	57
5. WYKONYWANIE W POLSCE PRACY PRZEZ INNE OSOBY NIŻ PRACOWNICY	58
5.1. Wolny zawód i inna samodzielna działalność	58
5.2. Członkowie rad nadzorczych	60
5.3. Artyści i sportowcy	60
5.4. Studenci	61
5.5. Profesorowie	62
5.6. Pracownicy państwowi	62

5.7. Zasady opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej	63
5.8. Podsumowanie	64
6. OBOWIĄZKI POLSKIEGO PŁATNIKA	64
6.1. Praca najemna	64
6.2. Ryczałt dla osób z ograniczonym obowiązkiem podatkowym (IFT-1R)	65
6.3. Prawo złożenia zeznania rocznego przez cudzoziemca, któremu płatnik pobrał zryczałtowany podatek dochodowy	67
6.4. Certyfikat rezydencji	68
6.5. Obowiązek złożenia zeznania przez cudzoziemców	69
6.6. Praca nierezydenta na rzecz zagranicznego podmiotu	70
6.7. Samoopodatkowanie nierezydenta	71
6.8. Podsumowanie	71
7. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE CUDZOZIEMCÓW PRACUJĄCYCH W POLSCE	72
7.1. Ogólne zasady koordynacji ubezpieczeń wewnątrz Unii Europejskiej	72
7.1.1. Zasada jednego ustawodawstwa	73
7.1.2. Zasada równego traktowania	73
7.1.3. Zasada sumowania okresów ubezpieczenia, zatrudnienia i zamieszkania	74
7.1.4. Zasada zachowania praw nabytych	75
7.2. Umowy z państwami trzecimi	76
7.2.1. Dwustronne umowy a przepisy unijne	77
7.2.2. Obowiązujące umowy o zabezpieczeniu społecznym	77
7.3. Podsumowanie	77
8. DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW Z UE DO POLSKI I CUDZOZIEMCÓW DO KRAJÓW UE – USTALENIE WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA W ZAKRESIE UBEZPIECZEŃ	78
8.1. Pracownicy delegowani	78
8.1.1. Formularz A1	78
8.1.2. Zawieranie porozumień szczególnych	81
8.1.3. Zakończenie oddelegowania	83
8.2. Obowiązki pracodawcy	83
8.2.1. Obowiązki zgłoszeniowe	83
8.2.2. Przejęcie obowiązków płatnika	83
8.3. Podsumowanie	84
9. USTALENIE WŁAŚCIWEGO USTAWODAWSTWA UBEZPIECZENIOWEGO W STOSUNKU DO PRACOWNIKÓW WYKONUJĄCYCH PRACĘ JEDNOCZEŚNIE NA TERENIE KILKU PAŃSTW UE	84
9.1. Normalne wykonywanie pracy w dwóch lub kilku państwach członkowskich	85
9.2. Praca o charakterze marginalnym	86
9.3. Znaczna część pracy	87
9.4. Niewykonywanie znacznej części pracy w kraju a właściwe ustawodawstwo	87
9.5. Pracownicy transportu międzynarodowego	89
9.6. Członkowie załóg lotniczych	90
9.7. Obowiązki płatników	90
9.8. Podsumowanie	91
10. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE CUDZOZIEMCÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W POLSCE I INNYCH PAŃSTWACH UE	91
10.1. Prowadzenie działalności gospodarczej przez cudzoziemców w Polsce	91
10.1.1. Samodelegowanie przedsiębiorcy	91
10.1.2. Prowadzenie znacznej części działalności w państwie dotychczasowym	92
10.1.3. Działalność „podobna”	93
10.2. Prowadzenie działalności jednocześnie w kilku państwach	93
10.2.1. Znaczna część pracy wykonywanej na własny rachunek	94
10.2.2. Centrum zainteresowania dla działalności	94
10.3. Zbieg tytułów do ubezpieczeń	95
10.4. Podleganie przez nierezydentów ubezpieczeniom w Polsce	95
10.5. Obywatele państw trzecich (rozporządzenie 1231/2010)	96
10.6. Podsumowanie	96
NOWOŚCI WYDAWNICZE	97
PIP i ZUS – kontrole u pracodawcy	97